

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(59)**

7. posiedzenie
Komisji Gospodarki
i Finansów Publicznych
w dniu 13 grudnia 2001 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2001.

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 32)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodnicząca Genowefa Ferenc)

Przewodnicząca Genowefa Ferenc:

Na dzisiejszym spotkaniu Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych zajmemy się rozpatrzeniem ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2001. Jest to sprawa wyjątkowo pilna. Sejm tę ustawę uchwalił dzisiaj na swym posiedzeniu. Propozycje sejmowe, które trafiły do Senatu, zawarte są w druku nr 28. Ustawę tę, jak już wspominałam, należy rozpatrzyć w trybie pilnym. A to między innymi dlatego, żeby załatać pewne dziury, które powstały w budżecie.

Przypomnę pokrótce historię tegorocznej ustawy budżetowej. W lutym 2001 r. rozpatrywaliśmy ją w Senacie, 1 marca została uchwalona przez Sejm. W dniu 28 lipca miała miejsce następna nowelizacja budżetu, którą Senat rozpatrywał 1 sierpnia. I kolejna sprawa w historii tegorocznego budżetu to zablokowanie wydatków z budżetu, które ukazało się w formie rozporządzenia. W związku z tym na koniec roku wynikła potrzeba nowelizacji ustawy, ażeby uregulować zobowiązania skarbu państwa wobec najbardziej potrzebujących dziedzin.

Bardzo proszę panią minister o przedstawienie najistotniejszych założeń proponowanych w zmianie budżetu na ten rok.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Halina Wasilewska-Trenkner:**

Dziękuję, Pani Przewodnicząca.

Pani Przewodnicząca! Szanowna Komisjo!

To jest kilka pozycji zobowiązań, jeszcze z lat 1999–2000, które mają to do siebie, że narastają z roku na rok w tempie odsetek ustawowych. Dotychczas było to 30%, niebawem będzie trochę mniej, bo 20%,. Ale i tak są to duże zaległości. Dotyczą one rozliczeń budżetu państwa z różnymi jednostkami: część ich jest z sektora finansów publicznych, część – spoza niego.

I tak, naszym zdaniem, najważniejsze i najtrudniejsze rozliczenia dotyczą: po pierwsze, sytuacji, w jakiej znalazł się Fundusz Pracy, który po 1 stycznia 1999 r., czyli po reformie administracyjnej i po reformie systemu finansowania zdrowia, z jednej strony został jak gdyby zdecentralizowany na szczeble samorządu lokalnego w postaci powiatowych urzędów pracy, z drugiej – obciążony koniecznością spłaty składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby bezrobotne, nieposiadające nawet prawa do zasiłku. W związku z tym Fundusz Pracy popadł w określone trudności. On sam ma

---

zaległości około 600 milionów zł. Ich powodem są między innymi umowy zawierane w latach 1999–2000 z inwestorami, z przedsiębiorcami w kwestii zatrudniania absolwentów, osób bezrobotnych, gdzie zatrudnianie było aktywnym przywróceniem człowieka do pracy. I to jest jedna część zobowiązań funduszu.

Jest też i drugi rodzaj zobowiązań, niejako pośredni, wobec kas chorych z tytułu niespłacenia wszystkich składek na ubezpieczenia zdrowotne. Stanowi on prawie 656 milionów zł. Czyli z tych 3 miliardów 800 milionów zł, o które występujemy dla zwiększenia deficytu, prawie, jak łatwo policzyć, 1 miliard 200 milionów zł to są działania związane z sytuacją na rynku pracy. Następne zobowiązania, które stanowią też dużą część, wynikają z rozliczeń budżetu z bankami z tytułu odsetek do kredytów mieszkaniowych, to znaczy starych kredytów mieszkaniowych sprzed lat, i wypłat premii gwarancyjnych. Łącznie te dwa tytuły rozliczeń stanowią 1 miliard 900 milionów zł. Czyli te dwie grupy wydatków dają razem 3 miliardy 100 milionów zł.

Trzeba również zaznaczyć, że pojawiły się pewne mniejsze zobowiązania, które jednak pragnęlibyśmy uregulować. Dotyczą one na przykład przewoźników autobusowych. W stosunku do nich budżet zalega prawie z 292 milionami zł. Chcielibyśmy je pokryć, ponieważ one także nie powstały w roku 2001, tylko pochodzą jeszcze z lat 1999–2000. Myślimy również o uregulowaniu zobowiązań budżetu państwa w stosunku do jednostek samorządu terytorialnego, to jest gmin, z tytułu inwestycji w punkty oświetleniowe. Chodzi o te inwestycje, które zakończono w roku 2000 i które nie zostały rozliczone. Ta kwota to trochę więcej niż 50 milionów zł w skali kraju.

I pozostają jeszcze do uregulowania drobne, choć także gnębiące nas, zobowiązania. Drobne w porównaniu do tych kwot, o których mówiłam do tej pory. I tak, mamy problem, jeśli chodzi o fundusze emerytalne dla żołnierzy i funkcjonariuszy, gdzie w roku 2000 powstało pewne zobowiązanie szacowane na prawie 80 milionów zł. Zostało ono źle obliczone, źle oszacowane, ponieważ mamy do czynienia z nowym układem, w którym pewna część funkcjonariuszy jest w systemie tradycyjnym, natomiast część korzysta już z otwartych funduszy emerytalnych. W pierwszym okresie trudno było to oszacować, stąd też te zobowiązania. W podobny sposób powstały zobowiązania na prawie 50 milionów zł w części „Wyznania religijne”. Fundusz Kościelny na mocy ustaw podejmuje się dofinansowywać zobowiązania spłaty składek na ubezpieczenia zdrowotne i na ubezpieczenia emerytalne dla części osób duchownych. Okazało się, że te spłaty są większe niż pierwotnie planowano. Ten sam charakter ma niedofinansowanie Państwowego Funduszu Kombatantów i powstałe wobec niego zaległości, gdzie uregulowanie starych zaległości w stosunku do TP SA i poczty z tytułu abonamentów radiowo-telewizyjnych znowuż od kilku okresów obciąża w pewien sposób ten fundusz. Spłata jest bardzo duża, bo praktycznie równa jest rocznej wysokości funduszu i sięga 100 milionów zł.

Wreszcie, porządkując sprawy, wróciliśmy raz jeszcze do sytuacji, która miała miejsce w roku 1997, kiedy to po wielkiej powodzi Agencja Rynku Rolnego została zobowiązana do udzielenia pomocy w naturze osobom poszkodowanym, czyli rolnikom. Po to, żeby można było ją sfinansować, agencja była zmuszona do zaciągnięcia kredytu. Wówczas, to znaczy w roku 1998, ten kredyt wynosił prawie 450 milionów zł. Został częściowo spłacony, ale jednak do całkowitej spłaty pozostało jeszcze 270 milionów zł. Spłaty tego kredytu pochodziły albo ze środków własnych agencji, albo były finansowane z rezerw na zwalczanie skutków powodzi. Chcielibyśmy tę

sprawę wyprostować i ją definitywnie zakończyć. To są stare kredyty, wobec tego jeszcze wysoko oprocentowane, i dlatego proponujemy, aby wśród tego spisu długów i zobowiązań, które są regulowane nowelizacją, znalazło się 270 milionów zł dla Agencji Rynku Rolnego jako spłata tych właśnie kredytów.

Ostatnia pozycja spośród tych wszystkich wymienionych przeze mnie to zobowiązania w części „Zdrowie”, którymi obarczony jest minister zdrowia, powstałe z tytułu niezapłacenia przez resort rachunków i powinności w stosunku do szpitali klinicznych za wykonywanie procedur wysoko specjalistycznych oraz opiekę zdrowotną, usługi zdrowotne świadczone na rzecz osób, które nie są ubezpieczone, ponieważ nie mają ani prawa do zasiłku, ani żadnego innego dochodu albo nie są obywatelami polskimi. Tego typu należności z tytułu leczenia cudzoziemców stanowią sumę prawie 10 milionów zł, stąd łącznie dla ministra zdrowia przewiduje się w tej nowelizacji kwotę 55 milionów zł.

Wszystkie zmiany, o których. mówiłam, znajdują swoje odpowiednie zapisy w stosownych partiach budżetu i w związku z tym państwu zostały przedstawione te fragmenty ustawy budżetowej, które je zawierają.

Dziękuję, Pani Przewodnicząca.

Przewodnicząca Genowefa Ferenc:

Pani Minister, dziękuję bardzo za przedstawienie głównych kierunków zmian zaproponowanych w nowelizacji ustawy budżetowej.

Otwieram dyskusję.

Rozumiem, że jest to sprawa dla wszystkich oczywista. I państwo senatorowie wychodzą z założenia, że te zmiany to konieczność.

(Senator Andrzej Chronowski: Chyba pani żartuje.)

No to proszę bardzo.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę bardzo, pan senator Wielowieyski.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Dziękuję bardzo, Pani Przewodnicząca.

Wiele razy podkreślałem to bardzo mocno, że będzie sensowniej, uczciwiej i rzetelniej, jeśli nawet pogłębi się deficyt, ale uniknie się fikcyjnego przeksięgowania tych wydatków na przyszły rok, kiedy faktycznie zostały one poniesione w tym roku. Chciałbym pani minister zadać tylko dwa albo trzy pytania, bo nie wszystko jest dla mnie jasne. Chodzi o pkt 5 uzasadnienia. Patrzę właśnie na to meritum, z którego wynikają wnioski budżetowe: świadczenia pieniężne zaopatrzenia emerytalnego, ponadplanowy wzrost świadczeniobiorców zaplanowany w ogóle przez MSWiA. Nie za bardzo jest to dla mnie jasne. Co to oznacza „ponadplanowy” i jakich dotyczy świadczeniobiorców? To jest pierwsze pytanie.

W pkt 12 mamy osoby nieobjęte obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Co prawda, to jest niewielka suma, ale jednak. O jakie osoby chodzi, dla których budżet ministerstwa zdrowia musi zostać wzmocniony, bo na coś tam brakuje pieniędzy? Jak widać, tylko dwa drobne pytania.

Przewodnicząca Genowefa Ferenc:

Bardzo proszę panią minister o udzielenie odpowiedzi.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Halina Wasilewska-Trenkner:**

Pani Przewodnicząca! Szanowna Komisjo! Panie Senatorze!

Jeśli chodzi o pkt 5, czyli o te zobowiązania Funduszu Emerytalnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w relacji do osób, które pobierają świadczenia emerytalne właśnie z tego funduszu, czyli funkcjonariuszy różnych służb, które są podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji – Policja, straż pożarna, Straż Graniczna, Biuro Ochrony Rządu, przedtem jeszcze Nadwiślańskie Jednostki Wojskowe. W tych służbach istnieje możliwość przejścia na emeryturę w określonym czasie, to jest po spełnieniu warunków: odpowiednia długość pracy w służbie i złożenie stosownego raportu. Przy złożeniu tego raportu istnieje możliwość albo pobrania dwunastomiesięcznego wynagrodzenia i natychmiastowego przejścia w stan spoczynku, albo też oczekiwania jeszcze sześć miesięcy na zwolnienie, po czym dalsze kroki są takie same jak w przypadku natychmiastowego zwolnienia.

Reforma służb miała miejsce w tym samym czasie, co rozwiązanie Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych. Zaczęła się w roku 2000. Następowaly w związku z nią pewne odpłynięcia, odejścia części osób z tych służb i to jest pierwszy powód wzrostu świadczeń. Ale nie jedyny. Gdyby tylko na tym się skończyło, to prawdopodobnie można by było sobie z tym poradzić. Następowalo jednocześnie zróżnicowanie opłat Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji za poszczególnych funkcjonariuszy. Nowo przyjmowani mają finansowaną tylko część wpłat z budżetu na fundusz emerytalny, drugą część ponoszą sami, wpłacając pieniądze do otwartych funduszy emerytalnych. Dotyczy to tych funkcjonariuszy, którzy rozpoczęli pracę w tych służbach po 1 stycznia 1999 r. Otóż z jednej strony mieliśmy taką sytuację, że osoby ze starszych roczników odchodziły na emeryturę, przyspieszoną czasami ze względu na reorganizację, a innym razem wynikało to z budowy takich służb, jak Policja. Napływali nowi uczestnicy, co spowodowało narastanie zobowiązań. Fundusz emerytalny nie był w stanie temu wszystkiemu sprostać. To było wyjaśnienie do punktu 5 uzasadnienia.

Teraz przejdę do wyjaśnienia zapisu punktu 12 uzasadnienia. Cudzoziemcy, pracownicy służb dyplomatycznych oraz osoby, którym nie sposób udowodnić miejsca przynależności terytorialnej – chodzi tu o obywateli polskich, ale bezdomnych – to są główne kategorie osób, za które minister zdrowia finansuje świadczenia zdrowotne. Wśród nich są też studenci i praktykanci pochodzący z zagranicy, a studiujący na polskich uczelniach. To wszystko składa się na kwotę, która w roku 1999 i 2000 okazała się być za małą, co pozostawiło prawie 10 milionów zł zobowiązań. Za każdym razem ta kwota była przewidziana w budżecie. Ale w okresie bardziej ożywionych stosunków międzynarodowych i napływu ostatnimi czasy do naszego kraju uchodźców politycznych okazało się, że tych pieniędzy jest za mało.

Przewodnicząca Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo pani minister za wyjaśnienie.

Bardzo proszę, czy są jeszcze jakieś pytania?
Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Adam Graczyński:

Skoro nie ma pytań, chciałbym złożyć wniosek o przyjęcie tej znowelizowanej ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2001 bez poprawek.

Przewodnicząca Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo.
Zapytam jeszcze przedstawiciela Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu, czy wnosi jakieś uwagi.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Roman Kapeliński:**

Dziękuję bardzo, nie mamy żadnych zastrzeżeń legislacyjnych.

Przewodnicząca Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo.
Wobec tego wniosek pana senatora Graczyńskiego poddaję pod głosowanie.
Kto jest za przyjęciem zmian zawartych w druku nr 28 bez poprawek? (9)
Kto jest przeciwny? (0)
Kto się wstrzymał? (1)
Dziękuję bardzo.
Stwierdzam, że przy 9 głosach za, 1 głosie wstrzymującym się komisja podjęła uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2001.
Jeśli państwo pozwolicie, to będę sprawozdawcą komisji.
Pragnę również poinformować państwa senatorów, że wniosek do Wysokiej Izby, po rozpoczęciu obrad Senatu, o uzupełnienie dzisiejszego porządku obrad o ten właśnie punkt, bowiem rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2001 należy traktować jako sprawę wyjątkowo pilną.
Może tylko dodam, że kolejne posiedzenie naszej komisji przewidziane jest na wtorek i odbędzie się w godzinach popołudniowych.
Dziękuję bardzo.
Posiedzenie komisji uważam za zamknięte.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 50)

